

ผลของการใช้ตัวแบบในการลดความวิตกกังวลของนักศึกษา ก่อนการศึกษา

ภาคปฏิบัติวิชาการศึกษาพยาบาลจิตเวช

นางสาวคาราวรรณ ตะปินตา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-213-4

008761

I 155๙๖3๗0

EFFECTS OF USING MODELING TO REDUCE ANXIETY
IN THE NURSE STUDENTS PIOR TO PSYCHIATRIC
NURSING PRACTICUM

Miss Darawan Thapinta

Thesis Submitted in Pertial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้ตัวแบบในการลดความวิตกกังวลของนักศึกษา ก่อนการ
ศึกษาภาคปฏิบัติวิทยาการพยาบาลจิตเวช
โดย นางสาวดาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมโภชน์ เข้มสุภาจิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... *สมศักดิ์ ชุม* ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ ชุมนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ประสาร มาลากุล* ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล ณ อโยธยา)

..... *ทวิชัย* ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัช ทรัพย์ดี)

..... *จินตนา บุญพันธ์* ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนา บุญพันธ์)

..... *สัมโภชน์ เข้มสุภาจิต* ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมโภชน์ เข้มสุภาจิต)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้ตัวแบบในการลดความวิตกกังวลของนักศึกษาก่อนการศึกษา
ภาคปฏิบัติวิชาการพยาบาลจิตเวช

ชื่อนิติคุณ นางสาวดาราวรรณ ตะปินตา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงผลของการเสนอตัวแบบต่อการลดความวิตกกังวลของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาภาคปฏิบัติวิชาการพยาบาลจิตเวช กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ที่จะเข้าศึกษาภาคปฏิบัติวิชาการพยาบาลจิตเวช และทำแบบวัดความวิตกกังวล STAI ได้คะแนนอยู่ระหว่าง ± 1 S.D. ของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 5 คน กลุ่มควบคุม 5 คน ผู้วิจัยออกแบบการทดลองแบบกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนหลัง และติดตามผล ให้กลุ่มทดลองชมตัวแบบจากเทปบันทึกภาพ 3 เรื่อง เรื่องละ 2 ครั้ง ติดต่อกัน 3 อาทิตย์ โดยให้ชมตัวแบบครั้งละ 1 เรื่อง ส่วนกลุ่มควบคุมให้ชมภาพยนตร์การ์ตูน หลังจากครบ 3 อาทิตย์ แล้วผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความวิตกกังวลซ้ำในระยะเวลาหลังจากการทดลอง และในระยะติดตามผล

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความวิตกกังวลในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีการทดสอบที (t-test) พบว่ากลุ่มทดลองสามารถลดความวิตกกังวลได้มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($P < .05$) ทั้งในระยะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล

Thesis Title   Effects of Using Modeling to Reduce Anxiety
                         in the Nurse Students Prior to Psychiatric
                         Nursing Practicum

Name   Miss Darawan Thapinta

Thesis Advisor   Assistant Professor Somporch Iamsupasit, Ph.D.

Department   Psychology

Academic Year   1984

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the effects of modeling on reducing anxiety in nurse students prior to psychiatric nursing practicum. The subjects were 10 nurse students of Chiang Mai University who scored between ± 1 S.D. beyond the group's mean on the STAI. They were randomly assigned to an experimental and a control group. Each group included 5 persons. The pre post follow up control groups design was used in this study. The experimental group saw three films of the models from videotapes for 3 weeks, one film each time and twice for each. During the sametime the control group saw cartoon movies. After the 3 weeks and during the follow up period the subjects were given the STAI a second time.

The t-test was used to analyze the data. The results showed that there were significant difference at the .05 level on anxiety scores between the group exposed to the model and the control groups both for the post-test and for the follow up.

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอรำลึกถึงพระคุณของ ผศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ผู้เป็นต้นแบบที่มีคุณค่ายิ่ง
ของผู้วิจัยทั้งในด้านวิชาการ และการนำเอาความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นผู้ที่มีเมตตา ส่งเสริม
ผลักดัน และให้กำลังใจ จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จ และเป็นงานที่ก่อให้เกิดจุดเริ่มต้นใหม่ของชีวิต

ขอขอบพระคุณ ผศ.นิรุทธิ์ สุพรรณชาติ ผศ.กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ และ อ.อาคม
ไทยรินทร์ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ช่วยให้
การถ่ายเทบันทึกภาพต้นแบบสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผศ.สมจิตต์ ภาติกร คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่กรุณาอนุมัติให้ทำการวิจัยในนักศึกษาพยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์ ขอขอบพระคุณ ผศ.อมรา
เมฆขยาย ที่ได้ให้ความกรุณาอำนวยความสะดวกในการใช้เครื่องมือในการทดลอง รวมทั้ง
ผศ.อุบล นิวัติชัย ผศ.ศรินทร์ วิวัฒน์คุณูปการ และ อ.ยงยุทธ ทองอยู่ ที่ได้คำแนะนำ และให้
ความร่วมมือในการทดลอง รวมทั้งกรุณาเอาใจใส่ในการเก็บข้อมูล เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อทองดี คุณแม่ฉวีวรรณ คุณพี่บุญ คุณพี่ผ่องพรรณณี
และคุณพี่สุมาลี และญาติพี่น้องทุกคนที่ได้ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอุปการะผู้วิจัยตลอดเวลา
รวมทั้งรำลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน
ผู้ซึ่งเป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือ และให้กำลังใจ มาโดยตลอด

ดรรารวรรณ ตะปินตา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฅ
รายการภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนว เหตุผลและทฤษฎี เกี่ยวกับความวิตกกังวล.....	3
แนว เหตุผลและทฤษฎี เกี่ยวกับการ เสนอตัวแบบ.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
ปัญหาในการวิจัย.....	22
ตัวแปรในการวิจัย.....	22
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	22
สมมุติฐานในการวิจัย.....	22
คำจำกัดความในการวิจัย.....	22
ขอบ เขตของการวิจัย.....	22
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	22
2. วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล.....	24
กลุ่มตัวอย่าง.....	24
การออกแบบวิจัย.....	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
วิธีดำเนินการ.....	25
การวิเคราะห์และ เสนอข้อมูล.....	27
3. ผลการวิจัย.....	28
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	48
5. สรุปผลการวิจัย.....	52
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	63
ประวัติผู้เขียน.....	84

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. ตารางแสดงระดับคะแนนความวิตกกังวลต่อการที่จะเข้าศึกษาภาคปฏิบัติ วิชาการพยาบาลจิตเวช (A-state) ที่ได้จากแบบวัด STAI (แบบ X-I) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และในระยะติดตามผล.....	29
2. ตารางแสดงระดับคะแนนความวิตกกังวลที่มีเป็นประจำในบุคคล (A-trait) ที่ได้จากแบบวัด STAI (แบบ X-II) ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และในระยะ ติดตามผล.....	31
3. ตารางแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดความวิตกกังวล (STAI) แบบ A-state ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะ ติดตามผล และการทดสอบค่าที (t-test).....	44
4. ตารางแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความวิตกกังวลแบบ A-state ของกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง.....	45
5. ตารางแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความวิตกกังวลแบบ A-state ของกลุ่มทดลองในระยะก่อนการทดลอง และระยะติดตามผล.....	46
6. ตารางแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความวิตกกังวลแบบ A-trait จากแบบวัดความ วิตกกังวล (STAI) ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และใน ระยะติดตามผล และผลจากการทดสอบค่าที (t-test).....	47

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวลแบบ A-state จากแบบวัด STAI (X-I) ทั้ง 3 ระยะของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	30
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวลแบบ A-trait จากแบบวัด STAI (X-II) ทั้ง 3 ระยะ ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม...	32
3. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มทดลองคนที่ 1	33
4. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มทดลองคนที่ 2	34
5. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มทดลองคนที่ 3	35
6. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มทดลองคนที่ 4	36
7. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มทดลองคนที่ 5	37
8. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มควบคุมคนที่ 1	38
9. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มควบคุมคนที่ 2	39
10. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มควบคุมคนที่ 3	40

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
11. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มควบคุมคนที่ 4, ...	41
12. คะแนนความวิตกกังวลที่ได้จากแบบวัด STAI แบบ X-I และ X-II ของกลุ่มควบคุมคนที่ 5, ...	42

ศูนย์วิทยุสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย